

Treet lever

Treet har lange røtter som suger opp vann fra jorda. Vannet reiser opp gjennom stammen og helt ut i grenene og bladene.

Bladene har små åpninger som de puster med. Men de puster motsatt av oss! Vi puster inn oksygen og ut karbondioksid.

Trærne puster inn karbondioksid og ut oksygen.

Derfor kan vi og trærne hjelpe hverandre – vi trenger hverandres pust!

Trær spiser ikke brødkiver slik som oss. De lager sin egen mat av:
sollys - vann - karbondioksid (CO_2)

Bladene bruker klorofyll (det grønne fargestoffet) til å lage sukker. Sukkeret er treet mat og gir energi så det kan vokse.

Om høsten blir jorda kald og røttene klarer ikke å suge opp nok vann. Hvis treet hadde beholdt alle bladene sine, ville de tørket inn. Derfor slipper de fleste løvtrær bladene om høsten. MEN før bladene faller av, trekker treet klorofyllet og næring tilbake til stammen og rota. På den måten lagrer det mat til vinteren.

Når de små grønne klorofyllkulene forsvinner fra bladene, dukker de skjulte fargene opp: gult, oransje og rødt. Disse fargene har vært der hele tiden, men vi ser dem først når grønnfargen er borte. Så egentlig er blader på trærne ikke grønne ;-)

Bladene lander på bakken og blir liggende. Hadde de bare blitt liggende år etter år, ville laget blitt en meter tykt! Men det skjer ikke – heldigvis.

Bladene råtner og blir brutt ned. Småkryp som skruketroll, tusenbein, meitemark og biller spiser bladene. Disse dyrene kalles nedbrytere. De gjør at bladene blir til jord igjen – en perfekt resirkulering!

Oppgave

Forklar hvorfor og hva som skjer når trærne mister bladene sine om høsten.

Husk at du svarer med hele setninger!

